JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PHILIPPE LÉGER
9 päivänä lokakuuta 2001 [1]

1. Voidaanko Italiassa valmistaa juustoraastetta, jota on tarkoitus pitää kaupan rekisteröintivaltion rajojen ulkopuolella varustettuna etiketillä "parmesan", kun sen myynti Italiassa nimityksellä "parmesan" on kiellettyä, koska kyseinen juustoraaste ei ole suojatun alkuperänimityksen [2] "Parmigiano Reggiano" eritelmän mukaista? Nämä ovat pääosissaan Tribunale di Parman (Italia) esittämät ennakkoratkaisukysymykset.

2. Yhteisöjen tuomioistuimen tulee tarkentaa asetuksen N:o 2081/97 [3] 13 artiklan 2 kohdassa säädettyjen poikkeusten ja siirtymäkauden soveltamisalaa, jotta se voi vastata ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen kysymyksiin.

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Jäljempänä SAN.

3 — Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annettu asetus (ETY) N:o 2081/92 (EYVL L 208, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 17.3.1997 annetulla neuvoston asetuksella N:o 535/97 (EYVL L 83, s. 3; jäljempänä asetus).

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

3. Asetuksella annetaan alkuperänimityksiin ja maantieteellisiin merkintöihin sovellettavat oikeussäännöt, jotka koskevat tiettyjä maataloustuotteita ja elintarvikkeita, joiden ominaisuuksien ja maantieteellisen alkuperän välillä on yhteys. [4] Tässä tarkoituksessa asetuksessa säädetään maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröintijärjestelmästä yhteisön tasolla. Rekisteröinnillä, joka on saatu asetuksessa määritellyn menettelyn jälkeen, saadaan erityinen suoja sen piirissä oleville tuotteille. [5] Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 13 artiklan 2 kohdassa säädetään kuitenkin sekä yleisestä että väliaikaisesta poikkeuksesta suojajärjestelmään.

4. Vaikka asetus perustuu EY 37 artiklaan, sillä tavoitellaan myös kuluttajansuojaan ja reiluun kilpailuun liittyviä päämääriä. [6]

4 — Ks. erityisesti kolmas, viides ja kuudes perustelukappale.

5 — Ks. asetuksen 13 artiklan 1 kohta.

6 — Ks. erityisesti asetuksen kuudes ja seitsemäs perustelukappale.

5. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan "yhteisön suoja maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden alkuperänimityksille — — saadaan tämän asetuksen mukaisesti".

6. Asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) 'alkuperänimityksellä' alueen, määrätyn paikan tai erityistapauksissa maan nimeä, jota käytetään nimeämään maataloustuotetta tai elintarviketta,

— joka on peräisin kyseiseltä alueelta, kyseisestä määrätystä paikasta tai kyseisestä maasta

ja

— jonka laatu tai ominaisuudet ovat olennaisesti tai yksinomaisesti maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota ja jonka tuotanto, jalostus ja käsittely tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella."

7. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti "nimityksiä, joista on tullut yleisnimiä", ei voi rekisteröidä.

8. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan toisessa, kolmannessa ja neljännessä alakohdassa määritellään se, mitä "yleisnimellä" tarkoitetaan.

9. Asetuksen 4—7 ja 17 artiklassa määritellään alkuperänimitysten rekisteröintimenettelyt.

10. Asetuksen 4—7 artiklassa säädettyä menettelyä kutsutaan yleisesti "normaalimenettelyksi" erotuksena 17 artiklassa säädetystä niin kutsutusta "yksinkertaistetusta" menettelystä, joka koskee sellaisten nimitysten rekisteröimistä, jotka ovat olemassa jo asetuksen voimaantulohetkellä. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa käytettiin "yksinkertaistettua" menettelyä. [7]

7 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 14 kohta.

11. Asetuksen 17 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaan tulosta jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle nimet, joilla on oikeudellinen suoja, tai jäsenvaltioissa, joissa suojajärjestelmää ei ole, käytössä vakiintuneet nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti.

2. Komissio rekisteröi 1 kohdassa tarkoitetut 2 ja 4 artiklan mukaiset nimitykset 15 artiklassa [8] säädettyä menettelyä noudattaen. Edellä olevaa 7 artiklaa ei sovelleta. [9] Yleisnimiä ei kuitenkaan rekisteröidä.

3. Jäsenvaltiot voivat säilyttää kansallisen suojan 1 artiklan mukaisesti ilmoitetuille nimityksille, kunnes päätös niiden rekisteröinnistä on tehty."

8 — Tässä artiklassa säädetään, että komissiota avustaa komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja joka osallistuu erittäin aktiivisesti päätöksentekoon.

9 — Asetuksen 7 artiklassa säädetään, että jäsenvaltio voi vastustaa rekisteröintihakemusta. Artiklassa säädetään sovellettamisedellytyksistä ja menettelysäännöksistä, joita tuossa tilanteessa noudatetaan. Tuossa kohdassa säädetään muun muassa, että jäsenvaltio voi vastustaa yleisnimen rekisteröintiä, jos se täsmentää ominaisuudet, joista voidaan päätellä, että nimi, jonka rekisteröintiä on haettu, on luonteeltaan yleisnimi.

12. Rekisteröimisellä saavutetaan yhteisön suojajärjestelmä SAN:lle. Asetuksen 13 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Rekisteröidyt nimitykset on suojattu:

a) suoralta tai välilliseltä rekisteröidyn nimityksen kaupalliselta käytöltä tuotteissa, joita rekisteröinti ei koske, siinä määrin kuin tuotteet ovat verrattavissa tällä nimityksellä rekisteröityihin tuotteisiin tai siinä määrin kuin nimityksen käytöllä voi hyötyä suojatun nimityksen maineesta;

b) väärinkäytöltä, jäljittelyltä tai mielleyhtymiltä, vaikka tuotteen oikea alkuperä on merkitty tai vaikka suojattu nimi on käännetty tai siihen on liitetty ilmaisu kuten 'laatu', 'tyyppi', 'menetelmä', 'tuotettu kuten', 'jäljitelmä' tai muu samankaltainen ilmaisu;

c) muilta vääriltä tai harhaanjohtavilta merkinnöiltä mitä tulee tuotteen lähtöpaikkaan, alkuperään, tuotteen laatuun tai olennaisiin ominaisuuksiin, jotka on merkitty sisä- tai ulkopakkaukseen, mainoksiin tai tuotetta kos-

keviin asiakirjoihin sekä tuotteen pakkaamiseen tavalla, joka on omiaan antamaan väärän kuvan tuotteen alkuperästä.

d) muilta käytännöiltä, jotka saattaisivat johtaa yleisöä harhaan tuotteen todellisen alkuperän suhteen.

Jos rekisteröityyn nimitykseen sisältyy siihen kuuluvana maataloustuotteen tai elintarvikkeen nimi, jota pidetään yleisnimenä, tämän yleisnimen käytön vastaavissa tuotteissa tai elintarvikkeissa ei katsota olevan ristiriidassa 1 kohdan a ja b alakohdan kanssa.

— —

3. — — Suojatuista nimityksistä ei saa tulla yleisnimiä."

13. Tämän asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa lisätään kuitenkin seuraavaa:

"2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat kuitenkin pitää voimassa kansalliset toimenpiteet, joilla hyväksytään 17 artiklan mukaisesti rekisteröityjen nimitysten käyttäminen, enintään viiden vuoden ajan rekisteröinnin julkaisemispäivästä, jos:

— tuotetta on pidetty laillisesti kaupan kyseistä nimitystä käyttäen ainakin viiden vuoden ajan ennen tämän asetuksen julkaisemispäivää,

— yritykset ovat pitäneet kyseistä tuotetta laillisesti kaupan käyttäen nimitystä jatkuvalla tavalla ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuna aikana,

— merkinnöistä käy selvästi ilmi tuotteen todellinen alkuperä.

Tämä poikkeus ei kuitenkaan saa johtaa tuotteiden pitämiseen vapaasti kaupan sellaisen jäsenvaltion alueella, jossa edellä tarkoitetut nimitykset on kielletty."

14. Italian tasavalta haki nimityksen "Parmigiano Reggiano" rekisteröintiä asetuksen 17 artiklan nojalla. Komissio lisäsi

tämän nimityksen asetuksen N:o 1107/96 [10] liitteessä mainittuihin SAN:iin.

Tämä jälkimmäinen juusto on tarkoitettu pidettäväksi kaupan ainoastaan ulkomaisilla markkinoilla, erityisesti Ranskassa. Istunnossa tarkennettiin myös, että Castellilla on Ranskassa toimipaikka, joka ainoastaan tuo maahan Italiassa valmistettua juustoa.

II Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

15. Asiakirjoista ilmenee, [11] että Nuova Castelli SpA de Reggio Emilia [12] -niminen yritys, jonka laillinen edustaja Bigi on, on valmistanut Italiassa jo kauan aikaa kuivattua, pastöroitua ja jauhemaista juustoraastetta eri alkuperän omaavista erilaisista juustolajeista, ja tämä juustoraaste on tarkoitettu pidettäväksi kaupan ainoastaan Italian ulkopuolella, erityisesti Ranskassa. Juustoa myydään käyttäen etiketissä nimeä "parmesan", vaikka se ei sisällä juustoa, joka on peräisin yhteisön SAN:stä "Parmigiano Reggiano".

16. Bigin avustaja täsmensi istunnossa, että Castellilla on useita tuotantolaitoksia, jotka kaikki sijaitsevat Italian alueella. Toiset valmistavat juustoa, joka on SAN:n "Parmigiano Reggiano" eritelmän mukaista ja joka on tarkoitettu pidettäväksi kaupan Italian alueella, toiset valmistavat etiketillä "parmesan" varustettua juustoa, joka ei ole eritelmän mukaista.

17. Castellin valmistama juustoerä, jonka pakkauksissa käytettiin etikettiä "parmesan" ja joka oli tarkoitettu vietäväksi muihin jäsenvaltioihin, takavarikoitiin 11.11.1999 Parmassa olevan lähettäjän luota. Aloitteen tuotteen takavarikointiin oli tehnyt Consorzio, joka on "Parmigiano Reggiano" nimityksen mukaisen juuston valmistajien järjestö ja joka esitti tässä rikosoikeudenkäynnissä Tribunale di Parmassa Bigiä vastaan yksityisoikeudellisia vaatimuksia.

18. Bigin syytetään saattaneen markkinoille 40 gramman pakkauksissa kuivattua, pastöroitua ja jauhemaista juustoraastetta, joka on valmistettu eri alkuperän omaavien erilaisten juustolajien sekoituksesta ja joka oli tarkoitettu pidettäväksi kaupan Euroopan markkinoilla ja erityisesti Ranskassa, käyttäen etiketissä nimitystä "parmesan", mikä täyttää liiketoiminnassa tehdyn petosrikoksen ja teollisuustuotteiden myyntiä harhaanjohtavin pakkausmerkinnöin koskevan rikoksen tunnusmerkistön. Bigin syytetään lisäksi rikkoneen kieltoa käyttää "alkuperänimityksiä ja hyväksyttyjä merkintöjä, jotka on

10 — Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä 12 päivänä kesäkuuta 1996 annettu komission asetus (EY) N:o 1107/96 (EYVL L 148, s. 1).

11 — Ks. erityisesti Bigin ja Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggianon (jäljempänä Consorzio) esittämät huomautukset.

12 — Jäljempänä Castelli.

kokonaan muutettu tai joita on osittain, myös välillisesti, muutettu lisäämällä [tuotteen] tyyppiä, käyttöä tai makua koskevia oikaisevia ilmaisuja tai muita samankaltaisia ilmaisuja".[13] Näistä seikoista on säädetty rikosoikeudellisia seuraamuksia 10.4.1954 annetun Italian rikoslain nro 125 515 §:n ja 517 §:n 9 ja 10 momentissa.[14]

19. Välttääkseen aiheutuvat rikosoikeudelliset seuraamukset Bigi vetoaa asetuksen 13 artiklan 2 kohdan säännöksiin. Tämän artiklan nojalla Italian tasavallalla ei ole Bigin mukaan oikeutta kieltää Italiassa olevia tuottajia valmistamasta nimitystä "parmesan" käyttäen juustoa, joka ei ole SAN:n "Parmigiano Reggiano" mukaista, mikäli tämä juusto on tarkoitettu vietäväksi muihin jäsenvaltioihin ja saatettavaksi markkinoille siellä.

20. Koska kansallinen tuomioistuin ei ole varma tämän artiklan säännösten tulkinnasta ja koska sen pitää saada ratkaistuksi siinä vireillä oleva oikeudenkäynti, se pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua seuraaviin seitsemään kysymykseen:

"1) Onko asetuksen N:o 2081/92 13 artiklan 2 kohtaa (sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 535/97) tulkittava siten, että asianomaisen jäsenvaltion ei tarvitse toteuttaa viralisia lainsäädäntötoimenpiteitä tai hallinnollisia toimenpiteitä voidakseen sallia sen, että sen alueella käytetään sellaisia nimityksiä, jotka voidaan sekoittaa asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaisesti rekisteröityjen nimitysten kanssa?

2) Voiko edellä mainittujen nimikkeiden käyttö kyseisen jäsenvaltion alueella olla sallittua pelkästään sillä perusteella, että tämä jäsenvaltio ei ole kieltänyt mainittua käyttöä?

3) Aiheuttaako se seikka, että jäsenvaltio, jonka alueella asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa tarkoitetun rekisteröinnin kanssa sekoitettavissa olevan nimityksen käyttö on todettu, ei ole kieltänyt mainittua käyttöä, sen, että kyseisen nimityksen käyttöä on pidettävä lainmukaisena, kun käyttäjänä on rekisteröintivaltiossa kotipaikan omaava yritys, jos tämä yritys käyttää sekoitettavissa olevaa nimitystä yksinomaan sellaisista tuotteista, jotka on tarkoitettu myytäviksi rekisteröintivaltion ulkopuolella ja ainoastaan sellaisessa jäsenvaltiossa, joka ei ole kieltänyt kyseisen nimityksen käyttöä?

13 — Ks. ennakkoratkaisupyyntö, s. 1.

14 — Legge italiana sulla tutela delle denominazioni di origine e tipiche dei formaggi (Italian laki juustojen alkuperänimitysten ja tyypillisten nimitysten suojasta) (GURI nro 99, 30.4.1954; jäljempänä Italian vuoden 1954 laki).

4) Päättyykö asetuksen N:o 2081/92 13 artiklan 2 kohdassa säädetty viiden vuoden pituinen määräaika käyttää riidanalaista merkintää 12.6.2001 sellaisen tuotteen käytön osalta, jonka nimitys on rekisteröity 12.6.1996 (ks. edellä mainittu asetus N:o 1107/96)?

5) Onko jäsenvaltiossa kotipaikan omaavalla yrityksellä, joka on asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaisesti rekisteröidyn alkuperänimityksen (SAN) haltija ja joka on käyttänyt rekisteröityyn nimitykseen sekoitettavissa olevaa nimitystä keskeytyksettä viiden vuoden ajan ennen asetuksen N:o 2081/92 voimaantuloa (24.7.1993), oikeus käyttää tätä nimitystä erottaakseen ne tuotteet, jotka on tarkoitettu myytäviksi yksinomaan rekisteröintivaltion ulkopuolella ja ainoastaan sellaisen jäsenvaltion alueella, joka ei ole kieltänyt tämän nimityksen käyttöä alueellaan?

6) Jos edellä 5 kohdassa esitettyyn kysymykseen vastataan myöntävästi, voiko siinä jäsenvaltiossa, jossa SAN on rekisteröity, kotipaikan omaava yritys laillisesti käyttää tuotteidensa erottamiseksi nimitystä, joka on sekoitettavissa ennen suojatun nimityksen rekisteröintipäivästä (12.6.1996) alkaneen 5 vuoden pituisen määräajan päättymistä (12.6.2001) rekisteröityyn nimitykseen?

7) Onko edellä 6 kohdassa mainitun määräajan päättyessä (12.6.2001) katsottava, että taloudellisella toimijalla, jolla ei ole nimenomaista oikeutta käyttää edellä mainitun asetuksen N:o 2081/92 mukaisesti rekisteröityä nimitystä, ei ole oikeutta käyttää rekisteröidyn nimityksen kanssa sekoitettavissa olevia nimityksiä missään jäsenvaltiossa?"

III Ennakkoratkaisukysymysten tutkittavaksi ottaminen

A *Saksan hallituksen esittämä oikeudenkäyntiväite*

21. Saksan hallitus katsoo, että pääasian ratkaisu ei riipu näihin kysymyksiin annettavista vastauksista, koska nimitys "parmesan" on "yleisnimi", jota asetuksen 13 artiklalla säädetyn suojan soveltamisala ei koske. Tämän seurauksena se pyytää, että yhteisöjen tuomioistuin ei ota tutkit-

tavaksi kansallisen tuomioistuimen esittämää ennakkoratkaisupyyntöä, koska sillä ei ole merkitystä asian kannalta ja se on luonteeltaan yleinen ja hypoteettinen. [15]

22. Yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneesti katsonut näin " — — [EY 234] artiklan mukaisessa yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuimien yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos esitetyt kysymykset koskevat yhteisön oikeuden tulkintaa, yhteisöjen tuomioistuimen on siten yleensä ratkaistava esitetyt kysymykset." [16]

23. "Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin katsonut, että oman toimivaltaisuutensa arvioimiseksi sen on poikkeustapauksissa tutkittava ne olosuhteet, joiden vallitessa kansallinen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisukysymyksen. Yhteisöjen tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen vain, jos on ilmeistä, että yhteisön oikeuden tulkitsemisella, jota kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen tai jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen, eikä yhteisöjen tuomioistuimella ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin". [17]

24. Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen kysymykset koskevat yhteisön oikeuden tulkintaa. Tämä tuomioistuin on pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta tarkentamaan asetuksen 13 artiklan 2 kohdan soveltamisalaa. Näin ollen yhteisöjen tuomioistuimen on periaatteessa vastattava kysymyksiin.

25. Ei myöskään ole ilmeisen selvää, että asia on hypoteettinen tai että yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan riittäviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen esitettyihin kysymyksiin. Asia on todellinen, ja sen kohde on kuvailtu tarkasti. Pääasian oikeudenkäynti koskee pääpiirteissään sitä, onko nimityksen "parmesan" käyttö lainmukaista vai ei sellaisen tuotteen valmistuksessa, jolla ei ole SAN:n "Parmigiano Reggiano" mukaisia ominaisuuksia, kun tarkoituksena on pitää tuotetta kaupan Italian alueen ulkopuolella.

26. "Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisten tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen välille [EY 234] artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomiois-

15 — Saksan hallituksen huomautusten 5—7 kohta.

16 — Ks. erityisesti asia C-379/98, PreussenElektra, tuomio 13.3.2001 (Kok. 2001, s. I-2099, 38 kohta).

17 — Ibidem, 39 kohta.

tuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan riidan." [18]

"Yhteisöjen tuomioistuimen on tämän vuoksi muotoiltava uudelleen sille esitetyt kysymykset tai tutkittava, ratkeaako [erityisesti] yhteisön oikeuden jonkin säännöksen pätevyyttä koskeva kysymys kyseisen säännöksen oikean tulkinnan perusteella." [19]

27. Jos Saksan hallituksen esittämä väite rajoittuisi arvostelemaan ennakkoratkaisua pyytänyttä tuomioistuinta siitä, että tämä ei ole soveltanut oikein yhteisön oikeutta katsoessaan, että "parmesan" ei ole "yleisnimi", oikeudenkäyntiväite ei olisi perusteltu. Yhteisön oikeuden soveltaminen asian tosiseikkoihin kuuluu kansallisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan. [20]

28. Saksan hallituksen oikeudenkäyntiväite kohdistuu kuitenkin myös siihen, että ennakkoratkaisupyynnön esittänyt kansallinen tuomioistuin on tulkinnut virheellisesti asetuksen säännöksiä, jotka koskevat käsitteiden "yleisnimi" ja "SAN" määritelmää, ja samalla ennakkoratkaisukysymyksen merkityksellisyyteen — joka on seurausta tästä tulkintavirheestä.

Saksan hallitus katsoo, että koska nimitystä "parmesan" ei ole rekisteröity, se ei kuulu sen suojan soveltamisalaan, joka asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa annetaan SAN:lle "Parmigiano Reggiano". Se katsoo lisäksi, että asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimitystä "parmesan" ei voida enää rekisteröidä, koska siitä on tullut yleisnimi. Koska esitetyt ennakkoratkaisukysymykset koskevat ainoastaan asetuksen SAN:een liittyvää suojaa koskevien säännösten tulkintaa, Saksan hallitus katsoo, että kysymykset perustuvat yhteisön oikeuden virheelliselle tulkinnalle ja että ne eivät ole merkityksellisiä asian ratkaisun kannalta. Tämän seurauksena se pyytää, että yhteisöjen tuomioistuin vahvistaa sen tulkinnan asetuksesta ja toteaa, että kysymyksiä ei voida ottaa tutkittavaksi.

29. Asiassa on selvää, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämät kysymykset eivät ole yleisiä eivätkä hypoteettisia. Tämän seurauksena Saksan hallituksen oikeudenkäyntiväite ei ole perusteltu.

30. On kuitenkin yhtä lailla selvää, että nämä kysymykset olisivat ilmeisen tarpeettomia pääasian ratkaisun kannalta, mikäli nimitys "parmesan" ei kuuluisi siihen soveltamisalaan, joka asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa myönnetään SAN:lle "Parmigiano Reggiano". Tästä syystä yhteisöjen tuomioistuin ei voi ratkaista kysymystä ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisesta varmistamatta ensin, että kansallinen tuomioistuin on

18 — Asia C-334/95, Krüger, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4517, 22 kohta).

19 — Ibidem, 23 kohta.

20 — Ks. erityisesti yhdistetyt asiat 253/78 ja 1/79—3/79, Giry ja Guerlain ym., tuomio 10.7.1980 (Kok. 1980, s. 2327).

tulkinnut oikein asetuksen 13 artiklan 1 kohtaa. Asiassa tulee täsmentää sen suojan laajuus, joka asetuksella annetaan yhdistetylle nimitykselle, kuten SAN "Parmigiano Reggiano".

esittämän oikeudenkäyntiväitteen hyväksymisen kannalta eikä ennakkoratkaisukysymyksen esittäneessä tuomioistuimessa vireillä olevan pääasian ratkaisun kannalta.

B *Aluksi ratkaistavan kysymyksen sisältö*

31. Ainoa tulkintakysymys, joka asiassa on ensin ratkaistava, koskee sen selvittämistä, tuleeko asetusta tulkita siten, että nyt käsiteltävänä olevan tapauksen kaltaisessa tilanteessa riidanalainen nimitys "parmesan" voi kuulua asetuksen 13 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Mikäli näin on, asetuksen 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti olisi todettava, että siitä ei enää voi tulla yleisnimeä. Ennakkoratkaisukysymykset olisi näin ollen tutkittava. Tällaisessa tilanteessa Bigin lainvastainen toiminta suhteessa asetuksen 13 artiklan 1 kohtaan voitaisiin sallia asetuksen 13 artiklan 2 kohdan poikkeussäännösten nojalla.

32. Mikäli asetusta ei tulkittaisi näin, ennakkoratkaisukysymyksiä ei tulisi ottaa tutkittavaksi, eikä olisi tarpeen tutkia onko nimitys "parmesan" yleisnimi vai ei. Vastoin Saksan hallituksen väitettä, ottaen huomioon ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämät asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat, sen tutkimisella, onko tämä nimitys yleisnimi vai ei, ei olisi mitään merkitystä Saksan hallituksen

33. Itse asiassa, mikäli nimitystä "parmesan" tulisi pitää yleisnimenä, se ei voisi enää olla asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun suojan kohteena ja sitä voitaisiin näin ollen käyttää koko yhteisön alueella.[21] Bigiä vastaan aloitetuista toimenpiteistä tulisi näin luopua.

34. Mikäli nimitystä "parmesan" ei tulisi pitää yleisnimenä, Italian tasavallalla olisi oikeus hakea rekisteröintiä asetuksen nojalla.[22] Vaikka tämä jäsenvaltio saisi tämän nimityksen rekisteröidyksi SAN:nä, Bigiä vastaan nostettu syyte ei voisi siltikään menestyä. Taannehtivan rikoslain kiellon periaatteen mukaisesti syytettyä vastaan nostettuja syytteitä ei voitaisi tutkia soveltaen lakia, joka ei ollut vielä voimassa hetkellä, jolloin syytteen kohteena olevat teot tehtiin.

21 — Rikkomatta kuitenkaan tavaramerkkien suojaa koskevia säännöksiä.

22 — Italian tasavalta vahvisti istunnossa, että se ei ole hakenut rekisteröintiä yksittäiselle nimitykselle "Parmigiano" tai sen käännökselle "parmesan".

35. On totta, että se, onko tämä nimitys yleisnimi vai ei, ei ole vailla merkitystä sellaisille juustojen valmistajille, jotka pitävät etikettiä "parmesan" käyttäen kaupan juustoa, joka ei ole SAN "Parmigiano Reggiano" eritelmän mukaista. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti yleisnimi, josta on tullut maataloustuotteen tai elintarvikkeen yleinen nimi, ei voisi olla asetuksen tarkoittaman suojan kohteena, ja tämän nimityksen käyttö olisi mahdollista yhteisön koko alueella. Tällä kysymyksellä voisi olla merkitystä myös Italian hallitukselle. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti yleisnimeä ei voi rekisteröidä. Sen ratkaiseminen, onko nimitys "parmesan" yleisnimi vai ei, mahdollistaisi näin ollen Italian hallituksen välittömän tiedonsaannin tämän nimityksen rekisteröintihakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

36. Ottaen kuitenkin huomioon ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämät oikeussäännöt ja tosiseikat, nämä edellä esitetyt tilanteet ovat täysin hypoteettisia.

37. Yhteisöjen tuomioistuimen ei kuulu myöskään arvioida sitä, onko nimitys yleisnimi vai ei, vaan ainoastaan tulkita asetuksen säännöksiä ja määrittää ne kriteerit, jotka tulee ottaa huomioon, jotta tämä harkinta voidaan suorittaa.

38. Yhteisöjen tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa C-289/96, C-293/96 ja C-299/96, Tanska ym. vastaan komissio, 16.3.1999 antamassaan tuomiossa [23] nimenomaisesti todennut, että "sen määrittämiseksi, onko nimestä tullut yleisnimi, [komission] on otettava huomioon kaikki tekijät, joiden joukossa on oltava nimenomaisesti [asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa] luetellut tekijät eli tilanne jäsenvaltiossa, josta nimi on peräisin, ja alueilla, joilla tuotetta käytetään, tilanne muissa jäsenvaltioissa ja asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö tai yhteisön lainsäädäntö". [24]

39. Sen arviointi, onko nimitys yleisnimi vai ei, kuuluu asetuksen mukaan komission toimivaltaan, joka ratkaisee asian asetuksessa erityisesti määritellyn menettelyn mukaisesti, [25] hankittuaan selventävät lausunnot [26] ja ottaen huomioon joukon kattavia ja kontradiktorisia tietoja.

40. Koska sen arviointi, onko nimitys yleisnimi vai ei, kuuluu asetuksen mukaan komission toimivaltaan, [27] yhteisöjen tuomioistuimen ei tule mielestäni asettua komission sijaan tämän kysymyksen rat-

23 — Kok. 1999, s. I-1541.

24 — Tuomion 88 kohta.

25 — Asetuksen 4—7 ja 17 artikla.

26 — Kuultuaan erityisesti henkilöitä, joita asia koskee, jäsenvaltioita ja ad hoc -komitean edustajia.

27 — Ja vähäisemmässä määrin neuvostolle. Asetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti neuvoston tulee ennen asetuksen voimaantuloa laatia komission ehdotuksesta luettelo sellaisten maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden nimistä, joita pidetään yleisniminä.

kaisussa. Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on EY 230 artiklan säännösten mukaisesti ainoastaan varmistaa komission (tai neuvoston)[28] asiassa tekemien ratkaisujen laillisuus.

41. Lisäksi on ilmeistä, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuimella ei ole kaikkia niitä tietoja, joiden perusteella se voisi hyödyllisesti ratkaista, onko nimitys "parmesan" yleisnimi vai ei. Ne seikat, jotka jäsenvaltioiden vähemmistö esitti yhteisöjen tuomioistuimelle vastauksena ennen istuntoa esitettyyn, tätä asiaa koskevaan kirjalliseen kysymykseen, ovat tämän suhteen ilmeisen riittämättömiä. Huomautuksia esittäneet jäsenvaltiot eivät ole antaneet riittäviä tietoja asetuksen 3 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetyistä kumulatiivisista ja ehdottomista kriteereistä, jotka tulee ottaa huomioon ratkaistaessa, onko nimitys yleisnimi, ja lisäksi asian käsittelyyn on osallistunut riittämätön määrä jäsenvaltioita.

42. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin rajoittuu ensin tarkistamaan, tuleeko asetusta tulkita siten, että nyt käsiteltävänä olevan kaltaisessa tilanteessa riidanalainen nimitys "parmesan" kuuluu asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa SAN:lle annetun suojan soveltamisalaan.

28 — Ibidem.

C *Vastaus alustavaan kysymykseen*

43. On selvää, että nimitys "Parmigiano Reggiano" on rekisteröity ja se nauttii asetuksen 13 artiklan 1 ja 3 kohdassa SAN:lle myönnettyä suojaa.

44. Tämän artiklan säännösten mukaisesti nimitys "Parmigiano Reggiano" on suojattu kaikelta kaupalliselta käytöltä tuotteissa, joita rekisteröinti ei koske, siinä määrin kuin nimityksen käytöllä voi hyötyä "Parmigiano Reggiano" juuston maineesta. Lisäksi tämän rekisteröidyn nimityksen tai sen käännöksen väärinkäyttö, jäljittely tai pelkkä siihen viittaavan mielleyhtymän käyttö on kiellettyä sellaisen tuotteen nimeämisessä, jota rekisteröinti ei koske. Toisin sanoen, asetuksen 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan säännösten mukaisesti, alkuperänimityksen "Parmigiano Reggiano" rekisteröinti kieltää tämän nimityksen ja sen käännöksen kaupallisen käytön sellaisten tuotteiden nimeämiseksi, jotka eivät ole rekisteröinnillä suojatun tuotteen eritelmän mukaisia.

45. Edellä mainittu alustava kysymys koskee siis sen ratkaisemista, tuleeko termin "parmesan" katsoa olevan rekisteröinnin kohteena olevan yhdistetyn nimityksen "Parmigiano Reggiano" käännös.

46. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan vastaus tähän kysymykseen on välttämättä myöntävä sikäli kuin substantiivi "parmesan" on ainoastaan kirjaimellinen käännös nimityksestä "Parmigiano Reggiano". Se tulee siihen johtopäätökseen, että asetuksen SAN:lle "Parmigiano Reggiano" myöntämä suojajärjestelmä ulottuu nimitykseen "parmesan".[29]

47. Italian, Kreikan, Portugalin ja Ranskan hallitukset sekä komissio ja pääasian asianosaiset yhtyvät tähän analyysiin.

48. Saksan ja Itävallan hallitukset kiistävät tämän näkemyksen. Niiden mukaan termin "parmesan" ei voida katsoa olevan SAN:n "Parmigiano Reggiano" käännös, vaan sillä on itsenäinen merkitys ja sitä käytetään tuotteen yleisenä nimityksenä. Saksalaisille ja itävaltalaisille kuluttajille "parmesan" tarkoittaa raastettua tai raastettavaksi tarkoitettua juustoa, jota käytetään tiettyjen ruokien kanssa. "Parmesan" ei tarkoita Parman alueelta, tai yleisemmin Italiasta, peräisin olevan juuston nimeä. Toisaalta, saksalaisille kuluttajille "Parmigiano Reggiano" tarkoittaa tietyn tyyppistä, erityisen laatuista "parmesania", joka tulee Italiasta ja jonka maku on aromikas, vaihdellen vahvasta mausteiseen ja joka vaatii tietyn kypsennysajan (vähintään 12 kuukautta).

29 — Ennakkoratkaisupyyntö, s. 1.

49. Asiassa ei ole kiistetty, että substantiivi "parmesan" on useissa kielissä — esimerkiksi saksassa, englannissa ja ranskassa — kirjaimellinen käännös italialaisesta termistä "Parmigiano", yksinään tarkasteltuna. Lisäksi suurimmalle osalle asian käsittelyyn osallistuneista hallituksista, lukuun ottamatta Saksan ja Itävallan hallituksia, se tarkoittaa yksinään käännöstä yhdistetystä alkuperänimityksestä "Parmigiano Reggiano".

50. Katson samoin, että substantiivi "parmesan" on käännös yhdistetystä nimityksestä "Parmigiano Reggiano". Mielestäni sana "parmesan" ei ole ainoastaan kirjaimellinen käännös tästä yhdistetystä nimityksestä, vaan sellainen uskollinen käännös, joka heijastaa historiallista, kulttuurillista, oikeudellista ja taloudellista todellisuutta, joka liittyy rekisteröityyn nimitykseen ja tuotteeseen, jota tämä rekisteröinti koskee.

51. Viitaten useisiin lähteisiin[30] Ranskan hallitus korostaa termien "parmesan" ja "Parmigiano Reggiano" välistä ilmeistä yhteyttä. Tämän hallituksen mukaan "parmesania" ja "Parmigiano Reggianoa" koskevat historialliset tutkimukset osoittavat, että kyseessä on sama tuote. Jäljittäen tämän juuston historiaa ja viitaten edellä mainittuun L. Malagolin väitöskirjaan Ranskan hallitus väittää myös, että sana "Parmigiano" on ensinnäkin yksinkertaisesti adjektiivi, joka kuvaa Emilia-

30 — Ranskan kielen sanakirjat Le Petit Robert ja Encyclopédie de Diderot et d'Alembert sekä ja Malagoli, L., *Pour la connaissance du fromage parmesan (Parmigiano Reggiano)*, L'université Paul-Sabatier, Toulouse (France), 1998.

Romagnassa sijaitsevaa Parman kaupunkia. Alun perin termiä "parmesan" tai "Parmigiano" käytettiin yhtä lailla kuvaamaan tämän kaupungin asukkaita kuin mitä tahansa siellä valmistettua tavaraa. Kuitenkin 1500-luvulta alkaen sana "Parmigiano" yhdistettiin useissa teksteissä latinankielen sanaan caseus (juusto). Juuston tultua tunnetummaksi, sen alkuperää kuvaava adjektiivi riitti selvittämään ilman sekaannusta, että kyse oli tuosta juustosta ja sitä käytettiin yksinään.

52. Substantiivi "Parmigiano" ei osoita ainoastaan kuulumista Parman kaupungin ympärillä olevalle maantieteelliselle alueelle, vaan se kuvaa myös "parmesan"-juuston alkuperäistä valmistusaluetta. Termin "Parmigiano" käyttö tuo välittömästi eurooppalaisen kuluttajan mieleen tällä italialaisella alueella valmistetun juuston eikä tämän italialaisen kaupungin asukasta.[31] Sitä vastoin sanottuna substantiivi "Parmigiano" on erottamattomasti yhteydessä tiettyyn ruokaan, joka on erityisellä italialaisella maantieteellisellä alueella valmistettu juusto. Toisaalta, ilmaus "Reggiano"[32] ei tuo mieleen tiettyä maataloustuotetta tai elintarviketta. Tämän ilmauksen käyttö yksinään ja erotettuna termistä "Parmigiano" ei luo eurooppalaisen kuluttajan mielessä sekaannusta rekisteröinnin kattaman tuotteen, eli "Parmigiano"-juuston, kanssa. Samoin, ilmauksen "Reggiano" käyttö yksinään ei mahdollista sen käyttäjän hyötyvän aiheetta suojattuun tuotteeseen "Parmigiano" liittyvästä maineesta. Toisin sanottuna termi "Parmigiano" on SAN:n "Parmigiano Reggiano" *olennainen osa.*

53. Italian hallitus ja Consorzio ovat tuoneet esiin syyn, jonka vuoksi Italian hallitus on hakenut rekisteröintiä yhdistetylle nimitykselle "Parmigiano Reggiano", eikä ainoastaan nimitykselle "Parmigiano". Nimityksen alkuperä on edellä kuvatussa historiallisessa ja kulttuurillisessa kokonaisuudessa ja kansallisessa taloudellisessa todellisuudessa. Alkuperänimityksellä "Parmigiano" ei valmisteta juustoa ainoastaan Parman kaupungissa ja sen ympäristössä, vaan myös laajemmalla maantieteellisellä alueella, eli "Reggio nell'Emiliassa". Italian hallitus haki näin ollen rekisteröintiä yhdistetylle nimitykselle "Parmigiano Reggiano", jotta kaikki parmesaanin tuottajat, jotka toimivat sillä maantieteellisellä alueella, jolla tätä juustoa valmistetaan, voisivat saada sen oikeudellisen suojan, joka asetuksella annetaan SAN:lle. Tällä rekisteröinnillä Italian hallitus on siis tarkoittanut johtaa oikeudellisia seurauksia kansallisesta taloudellisesta ja kulttuurillisesta todellisuudesta. Näin toimiessaan se on saanut oikeudellisen suojan Emilia-Romagnan alueella toimiville parmesaanin tuottajille ja näin ollen välttämättä myös Parman kaupungin

31 — Saksan ja Itävallan hallitukset eivät kiistä tätä, vaikka ne eivät myönnäkään, että substantiivi "parmesan", joka on tämän italialaisen ilmauksen kirjaimellinen käännös, voisi tuoda niiden kuluttajien mieleen erityisen italialaisen juuston (ks. erityisesti Itävallan hallituksen kirjalliset huomautukset, otsikon "Yleistä" alla).

32 — Joka tarkoittaa "peräisin Emilia-Romagnan alueelta".

alueella toimiville tuottajille. * Yhteys tai yhteneväisyys nimitysten "Parmigiano" tai "parmesan" [33] ja nimityksen "Parmigiano Reggiano" välillä on se syy, jonka vuoksi Italian hallitus on hakenut rekisteröintiä ainoastaan tälle "yhdistetylle" nimitykselle. Toisin sanottuna rekisteröintiä ei haettu erikseen näille kahdelle nimitykselle, koska se olisi tarkoittanut, että suojaa haetaan kahdelle eri tuotteelle, vaikka tässä tapauksessa kyseessä on yksi ja sama tuote, joka on peräisin tietyltä italialaiselta alueelta.

54. Alkuperänimitys "Parmigiano Reggiano" tarkoittaa siis parmesaania, tietyn tyyppistä juustoa, joka on peräisin tietystä paikasta (Parman kaupunki ympäristöineen) ja tältä tietyltä alueelta (Emilia-Romagna). Kyseessä on siis tuote, jonka osalta komissio on hyväksynyt, että sen laatu tai ominaisuudet ovat olennaisesti tai yksinomaisesti maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota, ja jonka tuotanto, jalostus ja käsittely tapahtuu tällä rajatulla maantieteellisellä alueella.

55. Edellä mainituilla perusteilla nimitykset "parmesan" ja "Parmigiano Reggiano" ovat yhteneväiset. Sen seurauksena katson, että nyt käsiteltävänä olevan tapauksen kaltaisessa tilanteessa asetuksen 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohtaa on tulkittava siten, että SAN:een "Parmigiano Reggiano" kuuluva suoja ulottuu sen käännökseen "parmesan". Asetuksen 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti tästä nimityksestä ei voi enää tulla yleisnimeä. Näin ollen ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää Saksan hallituksen esittämän oikeudenkäyntiväitteen.

IV Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämien kysymysten sisältö

56. Ennakkoratkaisupyynnön perusteluista seuraa, että kansallinen tuomioistuin asettaa kyseenalaiseksi tiettyjen kansallisen lainsäädännön säännöstensä yhteensoveltuvuuden asetuksen 13 artiklan 2 kohdan kanssa. [34]

57. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tarkentaa, että Italiassa nimityksen "parmesan" kaupallisen käytön edellytyksenä on jo useiden vuosien ajan ollut tarkkojen sääntöjen noudattaminen. Italian lainsäädännössä kielletään pitämästä vapaasti kaupan Italian alueella juustoa käyttäen nimeä "parmesan", jos tuo tuote ei ole rekisteröidyn SAN:n eritelmän mukaista. Kaikki tämän säännön rikkomiset johtavat Italian vuoden 1954 laissa säädettyjen rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamiseen. [35]

* — Koska Parma sijaitsee Emilia-Romagnassa.

33 — Tämän nimityksen käännös.

34 — Ks. ennakkoratkaisupyynnön s. 2, viimeinen luetelmakohta ja s. 3, viimeinen luetelmakohta ranskankielisessä käännöksessä: "tämä [asetuksen 13 artiklan 2 kohdan tulkinnan] varmistaminen on välttämätön ennakkotoimi sen selvittämiseksi, tuleeko Italian lainsäädännössä säädettyjä rangaistussäännöksiä jättää soveltamatta huolimatta siitä, että nimityksen 'Parmesan' käyttö on kielletty — — ".

35 — Kaikki asian käsittelyyn osallistuneet, mukaan luettuna Saksan hallitus ja Castelli, myöntävät, että asetuksen 13 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa sallitaan tällaiset kansalliset säännökset.

Italian laissa kielletään muun muassa tuottajia ja yrityksiä, joiden kotipaikka on Italiassa, tuottamasta parmesaania, joka ei ole rekisteröidyn SAN:n eritelmän mukaista, vaikka riidanalainen tuote on tarkoitettu pidettäväksi kaupan jäsenvaltioissa, jotka voisivat vedota asetuksen 13 artiklan 2 kohdan säännöksiin. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin asettaa kyseenalaiseksi tämän Italian lain nimenomaisen säännöksen yhteensoveltuvuuden asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeusjärjestelmän kanssa.

58. Ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ja osasta kolmannen ja viidennen kysymyksen sanamuotoa ilmenee, että kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään ensinnäkin, [36] tuleeko asetuksen 13 artiklan 2 kohtaa tulkita siten, että sillä sallitaan jäsenvaltion, jonka hakemuksesta SAN on rekisteröity, kieltää tämän nimityksen kaupallinen käyttö sellaisen tuotteen yhteydessä, jota rekisteröinti ei koske mutta joka on verrattavissa tällä nimityksellä rekisteröityyn tuotteeseen, sillä perusteella, että se valmistetaan rekisteröintivaltion alueella, vaikka kielletty tuote on tarkoitettu vientiin ja pidettäväksi kaupan toisen jäsenvaltion alueella, jossa tätä nimitystä voitaisiin pitää laillisena mainitun 13 artiklan 2 kohdan perusteella. [37]

59. Mikäli vastaus tähän ensimmäiseen kysymykseen on kieltävä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää seitsemällä kysymyksellä yhteisöjen tuomioistuinta tarkentamaan edellytyksiä, joiden tulee täyttyä, jotta poikkeussäännöksiä sovelletaan.

60. Koska kieltävä vastaus ensimmäiseen kysymykseen on edellytys muiden kansallisen tuomioistuimen esittämien kysymysten tutkinnalle, on tämä kysymys tutkittava ensimmäisenä.

V Vastaukset ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin

61. Ensimmäiseen kysymykseen vastaamiseksi on määritettävä asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeusjärjestelmän aineellinen soveltamisala.

62. Asetuksen 13 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisessa luetelmakohdassa säädetään, että poikkeusjärjestelmää sovelletaan ainoastaan "yrityksiin, [jotka] ovat pitäneet kyseistä tuotetta laillisesti kaupan — — ".

63. Asetuksen 13 artiklan 2 kohdan tarkoitusta selvitetään asetuksen N:o 535/97 kolmannessa perustelukappaleessa, että "koska kyseessä on jo olemassa olevat ja

36 — Ks. ennakkoratkaisupyyntö, s. 2, viimeinen luetelmakohta.

37 — Kuten nyt käsiteltävänä olevan tapauksen kaltaisissa olosuhteissa (ks. ennakkoratkaisupyyntö s. 2, viimeinen luetelmakohta).

jäsenvaltioissa käytettävät nimitykset, niille olisi myönnettävä tämä sopeutumiskausi, jotta tuottajille ei aiheutettaisi vaikeuksia".

64. Näitä tekstejä voidaan tulkita kahdella tavalla.

65. Ensimmäisen tulkintavaihtoehdon mukaisesti asetuksen N:o 535/97 kolmannessa perustelukappaleessa käytetyllä ilmauksella "tuottajat" ja asetuksen 13 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisessa luetelmakohdassa käytetyllä ilmauksella "yritykset" tulisi ymmärtää tarkoitetun ainoastaan niitä taloudellisia toimijoita, joiden kotipaikka on sellaisissa jäsenvaltioissa, jotka ylläpitävät kansallista järjestelmää, jossa sallitaan käyttää asetuksen 17 artiklan mukaisesti rekisteröityjä nimityksiä kuvaamaan verrattavissa olevia tuotteita, joita tämä rekisteröinti ei koske. Taloudelliset toimijat, joiden kotipaikka on rekisteröintivaltiossa, eivät siis kuulu tämän poikkeusjärjestelmän soveltamisalaan. Tämä tulkinta on suppea sikäli, kuin sillä rajoitetaan poikkeusjärjestelmän soveltamisala tiettyihin ankarasti määriteltyihin tuottajiin tai yrityksiin. Tässä tapauksessa yritystä, kuten Castellia, jonka kotipaikka on Italiassa, riidanalaisen SAN:n rekisteröintivaltiossa, saatettaisiin kieltää valmistamasta Italiassa parmesaania, joka ei ole SAN:n mukaista, vaikka tämä juusto olisi tarkoitettu vientiin.

66. Toisen tulkintavaihtoehdon mukaisesti ilmauksilla "yritykset" tai "tuottajat" tarkoitettaisiin kaikkia taloudellisia toimijoita — riippumatta siitä, onko niiden kotipaikka rekisteröintivaltion alueella — jotka pitävät kaupan rekisteröityä nimitystä käyttäen tuotteita, joita rekisteröinti ei koske, edellyttäen, että nämä tuotteet on tarkoitettu pidettäväksi kaupan sellaisen jäsenvaltion alueella, joka ylläpitää kansallista järjestelmää, jossa sallitaan käyttää asetuksen 17 artiklan mukaisesti rekisteröityjä nimityksiä kuvaamaan verrattavissa olevia tuotteita, joita tämä rekisteröinti ei koske. Tätä tulkintaa pidettäisiin "laajentavana". Tässä tapauksessa yritystä, kuten Castellia, jonka kotipaikka on Italiassa, riidanalaisen SAN:n rekisteröintivaltiossa, ei voitaisi kieltää valmistamasta Italiassa parmesaania, joka ei ole SAN:n mukaista, vaikka tämä juusto olisi tarkoitettu vientiin.

67. Mielestäni 13 artiklan 2 kohdan tarkoituksesta, sen sanamuodosta, asetuksella yleisemmin tavoitelluista päämääristä ja lopulta asetuksen 3 artiklan 1 kohdan säännöksistä seuraa, että oikea tulkintavaihtoehto on suppea tulkinta.

68. Asetuksen N:o 535/97 kolmannessa perustelukappaleessa todetaan asetuksen 13 artiklan 2 kohdan tarkoituksesta seuraavaa: "Niille olisi myönnettävä tämä sopeutumiskausi, jotta tuottajille ei aiheutettaisi vaikeuksia."

69. Ainoastaan ne taloudelliset toimijat, joiden kotipaikka on sellaisessa jäsenvaltiossa, joka ylläpitää kansallista järjestelmää, jossa sallitaan käyttää asetuksen 17 artiklan mukaisesti rekisteröityjä nimityksiä kuvaamaan verrattavissa olevia tuotteita, joita tämä rekisteröinti ei koske, joutuvat mukauttamaan toimintaansa, erityisesti muokkaamaan tuotantoyksiköitään, noudattaakseen yhteisön SAN:n suojaa koskevaa lainsäädäntöä. Toisaalta, ne taloudelliset toimijat, joiden kotipaikka on jäsenvaltiossa, joka on hakenut rekisteröintiä asetuksen 17 artiklan nojalla, ovat jo joutuneet mukauttamaan toimintaansa näiden juridisten vaatimusten mukaiseksi.[38] Asetuksen 17 artiklassa säädetään nimenomaisesti, että ainoastaan ne jäsenvaltiot, jotka ovat säätäneet suojajärjestelmän niitä nimityksiä koskien, joille ne hakevat rekisteröintiä, voivat saada nimityksen rekisteröityä tuon artiklan nojalla. Rekisteröintivaltion sisäisessä lainsäädännössä kiellettiin siis sellaisten tuotteiden, joita rekisteröinti ei koske, valmistus ja kaupan pitäminen suojattua nimitystä käyttäen. Toisin sanottuna, tämän valtion sisäisellä oikeusjärjestelmällä aikaansaatiin jo ennen asetuksen antamista erityisiä seurauksia taloudellisten toimijoiden toiminnan harjoittamiselle. Tämän vuoksi on tarpeetonta "myöntää tämä sopeutumiskausi" näille taloudellisille yksiköille.

70. Esitetty suppea tulkinta termeille "tuottajat" ja "yritykset" on siis asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa tavoitellun päämäärän mukainen.

71. Tämä suppea tulkinta noudattaa niin ikään sekä asetuksen tavoitteita, eli muun muassa kuluttajansuojan ja reilun kilpailun varmistamista,[39] että asetuksen 13 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmannen luetelmakohdan sanamuotoa.[40]

72. Asetuksen 13 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa säädetään, että rekisteröityjen nimitysten käyttö on poikkeuksellisesti sallittua pidettäessä kaupan sellaisia tuotteita, jotka eivät ole rekisteröidyn tuotteen eritelmän mukaisia, sillä edellytyksellä, että "merkinnöistä käy selvästi ilmi tuotteen todellinen alkuperä".

73. Näistä säännöksistä seuraa, että poikkeussäännöksiä sovellettaessa kuluttajien on kaikissa tapauksissa voitava saada tieto tuotteen maantieteellisestä alkuperästä. On vältettävä sitä, että kuluttajia johdetaan harhaan sen laadun osalta, jota ne voivat edellyttää tuotteelta, jota pidetään kaupan käyttäen SAN:stä kuvaavaa nimeä — eli nimeä, joka viittaa määrättyyn paikkaan tai alueeseen — huolimatta siitä, että tuotetta ei ole tuotettu, jalostettu ja käsitelty SAN:n maantieteellisellä alueella ja

38 — Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa Castelli on esittänyt, että sillä oli Italiassa asetuksen 13 artiklan 1 kohdan säännösten SAN:n "Parmigiano Reggiano" suojaa koskevien vaatimusten mukaisia tuotantoyksiköitä.

39 — Ks. asetuksen kuudes ja seitsemäs perustelukappale.

40 — Eräs sen tavoitteista on lähentää kansallisia alkuperänimityksiä ja maantieteellisiä merkintöjä koskevia lainsäädäntöjä (ks. erityisesti asetuksen seitsemäs perustelukappale), jotta tavaroiden vapaa liikkuvuus koko yhteisön alueella voidaan varmistaa.

että se ei vastaa tämän rekisteröidyn tuotteen erityisiä ominaisuuksia.

74. Selvitän kantaani esimerkillä. Tämän siirtymäkauden ja poikkeusten soveltamisen aikana taloudellisten toimijoiden, jotka pitävät laillisesti kaupan Yhdistyneen kuningaskunnan alueella juustoa käyttäen nimitystä "parmesan", saatettaisiin sallia jatkaa tätä toimintaa sillä edellytyksellä, että ne ilmaisevat juuston olevan peräisin Yhdistyneestä kuningaskunnasta.[41] Sekaannus rekisteröityyn, Italiassa valmistettuun parmesaaniin olisi näin brittiläisille kuluttajille mahdotonta tai se olisi tehty vaikeammaksi.

75. Kuitenkin, mikäli "laajaa" tulkintaa pidettäisiin oikeana, kuluttajansuojaa ei voitaisi varmistaa riittävästi.

76. Edellä mainitun esimerkin mukaisessa tilanteessa, sovellettaessa "laajaa" tulkintaa, Castellin tapaisen yrityksen sallittaisiin myydä Yhdistyneessä kuningaskunnassa käyttäen etikettiä "parmesan" juustoa, joka ei olisi rekisteröidyn SAN:n eritelmän mukaista, mikäli 13 artiklan 2 kohdan mukaisia edellytyksiä noudatettaisiin.[42] Tämän säännöksen ensimmäisen alakohdan kolmannen luetelmakohdan mukaisesti näin kaupan pidetyn tuotteen merkinnöistä tulisi käydä "selvästi ilmi tuotteen todellinen alkuperä". Koska tämä tuote olisi valmistettu Parmassa, Castellin kaltainen yritys noudattaisi säännöksen määräyksiä ilmaisemalla tämän maininnan etiketissä.

Niinpä, vaikka kaikkia asetuksen säännöksiä noudatettaisiin, tämän juuston kaupan pitäminen Castellin tapaisen yrityksen toimesta saattaisi johtaa harhaan kuluttajaa, joka on normaalilla tavalla tietoinen ostamansa tuotteen luonteesta. Tämä sekaannus johtuisi siitä, että Castellin tapaisen yrityksen Yhdistyneessä kuningaskunnassa kaupan pitämä tuote muistuttaisi tuotetta, jota rekisteröinti koskee, mutta ei vastaisi tuon tuotteen SAN:tä. Mitä tulee parmesaaniin, joka on varustettu merkinnällä "valmistettu Yhdistyneessä kuningaskunnassa" ja parmesaaniin, joka olisi varustettu merkinnällä "valmistettu Parmassa", olisi perusteltua olettaa, että nämä kaksi juustoa ovat erityyppisiä, vaikka tilanne ei näin olisi.[43] Tämä ulkoasu edesauttaisi brittiläisen kuluttajan perusteltua erehtymistä ostamansa parmesaanin tyypin suhteen.[44] Niinpä kuluttajansuojelua, joka on selkeästi ilmaistu asetuksen päämääränä, ei voitaisi varmistaa.

77. Poikkeussäännösten soveltamisella tulee myös varmistaa reilu kilpailu eri taloudellisten toimijoiden välillä.

41 — Edellyttäen luonnollisesti lisäksi, että asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetyt muut edellytykset täyttyvät.

42 — Kyseessä ovat tässä säännöksessä mainitut kumulatiiviset edellytykset.

43 — Castellin oman väitteen mukaisesti. Palaan asiaan jäljempänä (ks. alaviite 48).

44 — Tätä sekaannusta edesauttaa se, että useimmissa tapauksissa etiketissä on kuvia, jotka tuovat välittömästi mieleen Italian.

78. Ilmausten "tuottajat" ja "yritykset" "laajalla" tulkinnalla ei voitaisi saavuttaa myöskään tätä päämäärää.

79. Käytän edellä selvitettyä esimerkkiä selvittämään kantaani. "Laajan" tulkinnan perusteella Castellin kaltaisen yrityksen sallittaisiin pitää kaupan Britannian markkinoilla rekisteröityä nimitystä käyttäen tuotetta, jota rekisteröinti ei koske. Se seikka, että tämä juusto on valmistettu rekisteröintivaltiossa, olisi kuitenkin omiaan luomaan sen eduksi Britannian markkinoilla vilpillisen kilpailun olosuhteita sen eri kilpailijoiden, kuten rekisteröidyn tuotteen valmistajien [45] tai brittiläisen parmesaanin valmistajien, [46] vahingoksi.

Italiassa valmistetun parmesaanin [47] ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa valmistetun parmesaanin väliltä, joiden hinnat ovat todennäköisesti vastaavat, normaalilla tavalla tietoinen kuluttaja olisi houkuteltu ostamaan Italiasta peräisin olevaa juustoa, olettaen sen etikettinsä mukaisesti vastaavan SAN:stä. Nämä yritykset hyötyisivät näin ollen vilpillisesti SAN:n maineesta kilpailussa Yhdistyneessä kuningaskunnassa valmistetun tuotteen valmistajia vastaan, vaikka tuotteet olisivat vastaavanlaisia. [48]

Tuotteen, jota rekisteröinti koskee ja sellaisen, jota se ei koske, mutta joka on verrattavissa rekisteröityyn tuotteeseen, väliltä brittiläinen kuluttaja olisi niin ikään houkuteltu ostamaan juuston, joka muistuttaa SAN:tä, koska sen hinta olisi todennäköisesti halvempi kuin hinta, jolla juustoa, jota rekisteröinti koskee, myydään. Jälleen nämä yritykset, kuten Castelli, hyötyisivät aiheetta SAN:n maineesta, ja koska ne voisivat myydä tuotetta halvemmilla hinnoilla, ne kilpailisivat vilpillisesti sellaisten yritysten kanssa, jotka valmistaisivat SAN:n eritelmän mukaista tuotetta. Lisäksi käytäntö, jota yritykset, kuten pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä oleva yritys, harjoittavat, voisi vahingoittaa rekisteröidyn SAN:n tuotekuvaa yhteisön markkinoilla.

80. Suppea tulkinta myös mahdollistaa parhaiten jäsenvaltioiden, jotka haluaisivat saada nimityksen rekisteröityä SAN:nä, puolustaa vaatimustaan sellaisia jäsenvaltioita vastaan, jotka väittävät, että kyseisestä nimityksestä on tullut yleisnimi.

45 — SAN "Parmigiano Reggiano" piiriin kuuluvan Italiassa valmistetun juuston valmistajat.

46 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 74 kohta.

47 — Castelli on myöntänyt istunnossa, että sen tarkoituksena ei ollut rikkoa SAN:n "parmesan" suojaamiseen tarkoitettua Italian lakia tai yhteisön lainsäädäntöä, vaan säilyttää markkinaosuutensa muissa yhteisön maissa, joissa juuston, joka ei ole rekisteröidyn SAN:n eritelmän mukaista, myyminen nimitystä "parmesan" käyttäen ei ole kiellettyä. Sen päämäärä on ensisijaisesti taloudellinen ja omien sanojensa mukaisesti se pyrkii vastaamaan kilpailijoille, jotka pitävät kaupan *vastaavan tyyppistä* juustoa kuin sen Italiassa valmistama, tarkoituksenaan pitää sitä kaupan kansallisten rajojen ulkopuolella käyttäen nimeä "parmesan".

48 — Kuten vientiin tarkoitettu, Castellin Italiassa valmistama parmesaani.

81. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan "tilanne jäsenvaltiossa, josta nimi on peräisin — — ", on niiden kriteereiden joukossa, jotka tulee ottaa huomioon sen määrittämiseksi, onko nimestä tullut yleisnimi.[49]

82. Tästä säännöksestä seuraa, että oikeudellinen asema, jonka jäsenvaltio, eli tässä tapauksessa Italian tasavalta, antaa nimitykselle "parmesan", tulee ottaa huomioon, samoin kuin muut 3 artiklan 1 kohdassa mainitut seikat, määritettäessä, onko tästä nimestä tullut yleisnimi.[50]

83. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa Italian lainsäädännössä kielletään valmistamasta Italian alueella parmesaania, joka ei ole SAN:n "Parmigiano Reggiano" eritelmän mukaista. Tällä seikalla Italian tasavalta ilmaisee selkeästi ja yksiselitteisesti aseman, joka tälle nimitykselle on annettu sen sisäisessä lainsäädännössä. Toisin sanottuna siitä ilmenee, että Italiassa tämä nimitys on suojattu ja että sitä ei voida siellä käyttää kuvaamaan juustoa, joka ei ole rekisteröidyn SAN:n eritelmän mukaista. Näin ollen siitä ei voi tulla yleisnimeä.

84. Lopuksi on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti[51] kaikkia poikkeuksia periaatteesta tulee tulkita suppeasti. Koska asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetyllä järjestelmällä poiketaan[52] sen 13 artiklan 1 kohdassa säädetystä SAN:n suojelun periaatteesta, sitä tulee tämän seurauksena tulkita suppeasti.

85. Edellä esitetyistä perusteluista seuraa, että ainoastaan esittämäni suppea tulkinta asetuksen 13 artiklan 2 kohdasta on tämän artiklan sanamuodon ja sen tarkoituksen mukainen ja noudattaa asetuksella tavoiteltuja kuluttajansuojeluun ja reiluun kilpailuun taloudellisten toimijoiden välillä liittyviä päämääriä. Asetuksen 13 artiklan 2 kohdan säännöksiä tulee tämän vuoksi tulkita siten, että ne eivät sovellu nyt käsiteltävänä olevan tapauksen kaltaiseen tilanteeseen. Toisin sanottuna, koska Castellin kotipaikka on jäsenvaltiossa, jossa pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä oleva SAN on rekisteröity, se ei tämän vuoksi kuulu asetuksen 13 artiklan 2 kohdan aineelliseen soveltamisalaan.

86. Näin ollen ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa ensimmäiseen kysymykseen seuraavasti: asetuksen 13 artiklan 2 kohtaa tulee tulkita siten, että sillä sallitaan jäsenvaltion, jonka hakemuksesta SAN on rekisteröity, kieltää tämän nimi-

49 — Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta.

50 — Tämä väite on puhtaasti hypoteettinen, koska katson, että nimitykset "parmesan" ja "Parmigiano Reggiano" ovat yhtenäisiä.

51 — Ks. erityisesti asia C-328/91, Thomas ym., tuomio 30.3.1993 (Kok. 1993, s. I-1247, 8 kohta) ja asia C-287/98, Linster, tuomio 19.9.2000 (Kok. 2000, s. I-6917, 49 kohta).

52 — Tämä käy ilmi suoraan tämän säännöksen sanamuodosta: "Poiketen siitä — — ".

tyksen kaupallinen käyttö sellaisten tuotteiden yhteydessä, joita rekisteröinti ei koske mutta jotka ovat verrattavissa tällä nimityksellä rekisteröityyn tuotteeseen, sillä perusteella, että tuote on valmistettu rekisteröintivaltion alueella, vaikka riidanalainen tuote on tarkoitettu pidettäväksi kaupan yksinomaan toisessa jäsenvaltiossa, jossa tätä nimitystä voitaisiin pitää laillisena tämän 13 artiklan 2 kohdan nojalla.

87. Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, muihin kysymyksiin vastaaminen ei ole tarpeen.

Ratkaisuehdotus

88. Edellä esitetyn perusteella ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Tribunale di Parman esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 13 artiklan 2 kohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna 17.3.1997 annetulla neuvoston asetuksella N:o 535/97, tulee tulkita siten, että sillä sallitaan jäsenvaltion, jonka hakemuksesta suojattu alkuperänimitys on rekisteröity, kieltää tämän nimityksen kaupallinen käyttö sellaisten tuotteiden yhteydessä, joita rekisteröinti ei koske mutta jotka ovat verrattavissa tällä nimityksellä rekisteröityyn tuotteeseen, sillä perusteella, että tuote on valmistettu rekisteröintivaltion alueella, vaikka riidanalainen tuote on tarkoitettu myytäväksi yksinomaan toisessa jäsenvaltiossa, jossa tätä nimitystä voitaisiin pitää laillisena tämän asetuksen 13 artiklan 2 kohdan nojalla.